



Scenariusz procesu diagnozy potrzeb i problemów uczniów i uczennic w szkołach ponadpodstawowych. Znaczenie ogólnoszkolnej diagnozy, rekomendowane metody.

Wstęp

Dobrze, gdy diagnoza potrzeb i problemów poprzedza działania realizowane przez samorząd szkolny. Jest istotna z kilku powodów:

- intuicje reprezentacji SU dotyczące istniejących w szkole problemów czy potrzeb mogą nie być słuszne lub mogą być niepełne np. na potrzeby i problemy może wpływać wiek uczniów, profil klasy, płeć ucznia, osoby ze szkolnej kadry, z którymi się styka w szkole. Najlepiej więc zapytać zainteresowanych o zdanie;
- diagnoza, w której weźmie udział np. połowa uczniów danej szkoły, przedstawiciele większości klas, przedstawiciele wszystkich roczników to solidny materiał, z którym można pójść do dyrekcji, rady pedagogicznej czy rady rodziców i pokazać, że w konkretnych obszarach funkcjonowania szkoły, w przestrzeni szkolnej czy w sposobie działania samorządu uczniowskiego są kwestie wymagające poprawy lub przemyślenia. Z uzyskanych w diagnozie informacji może się okazać, że dany problem dostrzegają duże grupy uczniów albo jest on szczególnie ważny i należy się nim zająć;
- sam udział w diagnozie może być dla uczniów ważnym i pozytywnym doświadczeniem (ktoś pyta się nas o zdanie), budującym poczucie sprawczości, pod warunkiem że diagnoza będzie elementem procesu wprowadzania w szkole zmian z uwzględnieniem wyników tej diagnozy;
- w zależności od zastosowanych narzędzi diagnoza pozwala uczniom nie tylko na autorefleksję – co bym poprawił(a) we własnej szkole? – ale także na rozmowę z rówieśnikami o problemach i potrzebach, jakie oni dostrzegają. Jest dla młodych okazją, by dostrzec inne perspektywy niż ich własna, otworzyć się na argumentację kolegów i koleżanek.

Od roku szkolnego 2025/2026 diagnoza wpisana jest w podstawę programową przedmiotu edukacja obywatelska w Dział II. Szkoła jako wspólnota.

W liceach i technikach w wymagania szczegółowe: uczeń *diagnozuje problemy i potrzeby społeczności szkolnej, proponuje konstruktywne rozwiązania, a także w miarę możliwości (samodzielnie lub zespołowo) podejmuje działanie w tej sprawie.*

W szkołach branżowych I stopnia w wymagania fakultatywne: uczeń *rozpoznaje problemy i potrzeby społeczności szkolnej, w miarę możliwości (samodzielnie lub zespołowo) podejmuje działanie w tej sprawie.*

Dodatkowo w ramach tego przedmiotu uczeń liceum lub technikum powinien podjąć co najmniej 4 działania obywatelskie, a uczeń szkoły branżowej 3. Np. aktywne uczestnictwo w debacie na wybrany temat społeczny, prezentowanie własnego zdania, które uzasadnia i którego broni, oraz podejmowanie dialogu z osobami o odmiennych poglądach; uczestnictwo w konsultacjach społecznych na wybrany temat lub w wystąpieniu publicznym, w ramach których formułuje własną opinię i przekazuje ją odpowiednim władzom; przeprowadzenie sondy szkolnej lub ulicznej na wybrany temat, a następnie zaprezentowanie jej wyników.

Każdy uczeń musi także w toku przedmiotu zrealizować projekt badawczy lub społeczny.

Zgodnie z „Komentarzem metodycznym do podstawy programowej” nowego przedmiotu za wiedzę mają pójść umiejętności (takie jak umiejętność wyszukiwania informacji, budowanie akceptacji dla różnych perspektyw współobywateli i potrzeby prowadzenia dialogu w sprawach wspólnych). Za zrozumieniem i zainteresowaniem wspólnymi sprawami ma pójść zaangażowanie.

Tak sformułowana podstawa programowa to więcej niż zachęta, aby w szkołach ponadpodstawowych organizować faktyczne procesy diagnozy potrzeb i problemów uczniów i uczennic.

W poniżej publikacji podpowiadamy, jak taki proces diagnozy przeprowadzić. Rekomendujemy, aby w diagnozie brała udział jak największa grupa uczniów, nie tylko ci, którzy w danym roku szkolnym uczęszczają na edukację obywatelską i mają diagnozę w programie. Publikacja jest efektem długoletniego doświadczenia w pracy ze społecznościami szkolnymi Fundacji Civis Polonus. Odwołuje się też bezpośrednio do metodologii zastosowanej w projekcie „Szkoła samorządności uczniowskiej”, realizowanym w roku szkolnym 2025/2026 i wdrażającym politykę młodzieżową Miasta Stołecznego Warszawy.

I Etapy w procesie diagnozy

1. Powołanie zespołu koordynującego diagnozę

Zespół powinien się składać z:

a) co najmniej jednego nauczyciela

Dzięki temu zespół będzie mógł się łatwiej kontaktować z radą pedagogiczną, w szczególności z wychowawcami, a także z dyrekcją szkoły, jeśli w szkole nie ma tradycji bezpośrednich, regularnych kontaktów między przedstawicielami samorządu uczniowskiego a dyrektorem. Rola nauczyciela powinna jednak polegać na inspirowaniu, doradzaniu, wspieraniu, uczniów, a nie przeprowadzaniu za nich diagnozy czy podsumowywaniu jej wyników.

b) kilkusobowej grupy uczniów

Nie musi to być grupa złożona z samych liderów. Z racji na kompleksowość zadania, jakim jest diagnoza, warto zadbać, żeby byli to zarówno uczniowie, którzy dobrze się czują publicznie zabierając głos podczas zebrania, ale także tacy, którzy potrafią

zapropionować atrakcyjną komunikację (zarówno narzędzia, jak i przekaz) czy będą w stanie stworzyć syntetyczny opis wniosków z diagnozy. Jednym słowem, wszyscy chętni i zaangażowani powinni być mile widziani.

Ważne, żeby członkowie zespołu jasno podzielili się zadaniami – kto za co będzie odpowiadał. Dzięki temu potem nie będzie niedomówień.

Rekrutując członków do zespołu warto od razu zapowiedzieć, jak praca przy diagnozie ma wyglądać. Czy planujecie się regularnie spotykać w szkole w określonym terminie, a może online? Jak często? Jak się będziecie komunikować między spotkaniami? Dzięki temu uczniowie mający np. zajęcia pozaszkolne w określonych terminach będą mieć świadomość, że niestety nie mogą wziąć udziału w tym zespole.

2. Wybór metod diagnozy

Zespół powinien się zastanowić, jakimi metodami chce przeprowadzić diagnozę. Czy z jednej metody jesteście w stanie faktycznie dowiedzieć się, na czym polegają problemy reprezentatywnej grupy uczniów i uczennic w naszej szkole?

Najlepiej, żeby diagnoza obejmowała kilka metod, które umożliwią zebranie nie tylko hasłowych informacji, ale pozwolą również zrozumieć, co młodzi konkretnie mają na myśli. Zastosowanie kilku metod pomoże też objąć badaniem większą grupę uczniów. A uczniowie o różnych preferencjach czy temperamentach znajdą metodę, dzięki której najłatwiej się wypowiedzą.

Na podstawie naszych doświadczeń z projektu „Szkoła samorządności uczniowskiej” zalecamy trzy metody diagnozy:

a) lekcja poświęcona diagnozie

Na takiej lekcji uczniowie swobodnie dyskutują w grupach po pierwsze na temat tego, co im się w szkole podoba, a po drugie co chcieliby w szkole zmienić. Praca w niewielkich grupach daje szansę, że głos zabiorą wszyscy uczniowie i uczennice, a nie tylko liderzy opinii. Dzięki takiemu podejściu uczniowie mogą również docenić, że są w szkole rzeczy, które dobrze działają, i uświadomić sobie, że dobrze by było, żeby tak pozostało. Mogą się też przekonać, że niekiedy ich koledzy i koleżanki mają inny ogląd sytuacji. Osoba prowadząca lekcję może dopytać, co uczeń lub uczennica dokładnie ma na myśli, wskazując na daną kwestię.

Lekcję diagnostyczną można przeprowadzić na przedmiocie edukacja obywatelska, realizując program, ale rekomendujemy, żeby (w miarę możliwości) zorganizować ją także w innych klasach np. na godzinach wychowawczych. Lekcje mogą przeprowadzić nauczyciele, ale mogą je też prowadzić/współprowadzić uczniowie z zespołu odpowiadającego za diagnozę, co z pewnością będzie dla nich cennym doświadczeniem, a nauczycieli odciążą.

Scenariusz lekcji znajduje się w załączniku nr 1.

b) anonimowa ankieta

Anonimowa ankieta pozwala na zebranie opinii wielu osób, także tych, którzy z różnych względów nie lubią zabierać głosu publicznie. Może ujawnić problemy, które nie padłyby w otwartej rozmowie.

Ankieta może zostać przeprowadzona online lub w formie papierowej. Warto zastanowić się, jak sprawić, żeby jej wyniki były reprezentatywne np. żeby wypowiedzieli się uczniowie ze wszystkich roczników czy profili klas. Gdzie umieścić informację o ankiecie, żeby została przeczytana: na szkolnym profilu w mediach społecznościowych, na tablicy informacyjnej SU, a może warto odwiedzić wszystkie klasy i zapowiedzieć, że takie wydarzenie będzie miało miejsce? Taką „rundkę” po klasach mogą zrobić uczniowie z zespołu koordynującego.

Ustalając termin i formę realizacji ankiety warto pamiętać, że niektórych uczniów może nie być akurat w szkole z racji na praktyki czy szkolne wyjazdy. Nie zapominajmy o nich!

Konstruując ankietę trzeba się zastanowić, jaki jest jej cel. Czy ankietowani mają potwierdzić nasze intuicje albo zweryfikować naszą wcześniejszą wiedzę o problemach (np. z ankiety z ubiegłego roku)? Czy też dajemy im możliwość dodawania nowych zagadnień, szerokiego uzasadniania swojej opinii. Czyli trzeba się zastanowić, ile ma być pytań otwartych, ile zamkniętych, jak formułować pytania zamknięte, żeby nie zamykać zbyt wielu ankietowanych w określonych odpowiedziach. Np. nie sugerować, że problem ze szkolnymi przerwami polega tylko na hałasie, ciasnocie i braku miejsc do siedzenia, podczas gdy uczniowie mogą odczuwać frustrację, że są prawie dorośli lub wręcz są pełnoletni, a nie mogą wychodzić na przerwach na teren wokół szkoły.

Zbyt duża liczba pytań albo zbyt duża liczba pytań otwartych w ankiecie może też zniechęcać do jej wypełnienia – istnieje ryzyko, że niektóre pytania pozostaną bez odpowiedzi lub odpowiedzi będą pobieżne.

Podsumowując, warto poświęcić nieco czasu i wysiłku na stworzenie dobrej ankiety. Przykładowa ankieta znajduje się w załączniku nr 2.

c) otwarte spotkanie z reprezentacją SU

Ideą tej metody jest umożliwienie wszystkim uczniom bezpośredniego kontaktu z reprezentacją SU (a więc też poznanie tej reprezentacji). To zapowiedziane wcześniej spotkanie, na które może przyjść każdy uczeń, który chce przedstawić problem lub kwestię do rozwiązania. Jeśli w szkole nie organizuje się regularnych spotkań z przedstawicielami klas, można na nie zaprosić np. trójki klasowe lub przewodniczących.

Przykładowe inne metody diagnozy proponuje podręcznik „Masz wpływ” Wydawnictwa Nowa Era. Niektóre z nich (spacer badawczy, mapa szkoły) mocno odnoszą się do szkolnej przestrzeni. Jednak diagnoza nie musi się ograniczać tylko do tego aspektu funkcjonowania szkoły. Uczniowie mogą mieć uwagi również do organizacji pracy szkoły i dydaktyki. Bo na wszystkie te obszary młodzieży mogą mieć potencjalnie wpływ.

3. Ustalenie harmonogramu

Po wyborze metod trzeba nakreślić wstępny harmonogram. W jakim przedziale czasowym chcemy zrealizować diagnozę? Dobrze, żeby proces diagnozy nie był zbyt rozwleczony w czasie, ale z drugiej strony trzeba mierzyć siły na zamiary. Dyscyplina czasowa jest natomiast szczególnie ważna, jeśli po etapie diagnozy planujemy wprowadzenie pierwszych zmian jeszcze w tym samym roku szkolnym. W projekcie „Szkoła samorządności uczniowskiej” szkoły miały na przeprowadzenie i podsumowanie wyników diagnozy około miesiąca i w niektórych szkołach nie udało się tego zrealizować w terminie. Dla innych tak krótki termin był dobrym motywatorem i zmieścili się w czasie.

Harmonogram wraz z podziałem obowiązków można umieścić np. w pliku online, w którym członkowie zespołu zapiszą i będą aktualizować informacje, na jakim etapie/w jakim działaniu jesteśmy. Nawet jeśli okaże się, że nie udało się z jakichś względów dotrzymać pierwotnego harmonogramu, uczniowie będą mieli okazję, by szlifować swoje umiejętności planowania i organizacji pracy.

4. Poinformowanie społeczności szkolnej o przeprowadzaniu diagnozy – zaproszenie do współpracy

Jeśli diagnoza ma być sukcesem, warto włączyć w nią całą społeczność szkolną.

a) dyrekcja szkoły

Nawet jeśli wcześniej dyrekcja otrzymała już wstępną informację, że taka diagnoza jest planowana, dobrze byłoby, gdyby zespół koordynujący poinformował np. poprzez oficjalnego maila, a jeszcze lepiej na spotkaniu, że:

- zamierza taką diagnozę przeprowadzić i w jakim terminie;
- wyjaśnił, jaki jest cel diagnozy (np. nie tylko wysłuchamy głosu uczniów, ale także dzięki temu będziemy rozwijać nasze umiejętności udziału w dyskusji, wyrabiania i formułowania własnego zdania, zaangażowania w sprawy wspólne);
- wyjaśnił, jakimi metodami diagnoza będzie przeprowadzana i że przyczyni się również do zebrania pozytywnych komentarzy, co w szkole już teraz dobrze działa;
- zapowiedział, co się stanie z wnioskami z diagnozy (czy to element dłuższego procesu, który chcemy w porozumieniu z dyрекcją realizować), komu wyniki zostaną przekazane.

Takie podejście sprzyja budowaniu regularnych i konstruktywnych relacji SU-dyrekcja. Dodatkowo z racji na pozycję dyrektora w polskiej szkole warto, żeby dyrektor po prostu rozumiał sens przeprowadzenia diagnozy i był pozytywnie do niej nastawiony.

b) nauczyciele i pozostali członkowie kadry

Analogicznie do wprowadzenia w temat dyrekcji, nauczyciel koordynujący diagnozę może zapowiedzieć na radzie pedagogicznej, że rozpoczyna się proces diagnozy. Może też zaprosić kolegów i koleżanki do współpracy – poprosić o zrealizowanie lekcji o diagnozie lub poprosić, żeby wychowawcy/nauczyciele edukacji obywatelskiej umożliwili przeprowadzenie takiej lekcji samym uczniom.

c) rada rodziców

Dobrze przekazać rodzicom powyższe informacje o planowanej diagnozie, szczególnie, jeśli po diagnozie ma nastąpić etap wprowadzania zmian w szkole. Rodzice mogą być ważnym sojusznikiem takich zmian. Dysponują środkami finansowymi, różnymi kontaktami i doświadczeniem, które mogą okazać się przydatne. Dla wielu rodziców informacje uzyskane np. z anonimowych ankiet mogą też być zwyczajnie bardzo cenne, bo pokazują, jak młodzi ludzie czują się miejscu, w którym spędzają wiele godzin niemal każdego dnia.

d) uczniowie i uczennice

Jeśli chcemy, żeby uczniowie chętnie i licznie wzięli udział w diagnozie, muszą po pierwsze wiedzieć, że się ona odbędzie, po drugiej wiedzieć, jak można wziąć w niej udział, ale także widzieć w niej sens. Jeśli uczniowie będą przekonani, że ich opinia się w szkole nie liczy, to wielce prawdopodobne, że nie wykażą chęci zabrania głosu albo będziemy mieć wypowiedzi „dla beki”. Dlatego warto zorganizować na przykład apel, na którym opowiemy uczniom więcej o diagnozie i do czego nam ona posłuży. Członkowie zespołu mogą też wejść na kilka minut na każdą godzinę wychowawczą i zapowiedzieć, co się będzie w szkole działo.

5. Realizacja diagnozy według ustalanego wcześniej harmonogramu i podziału obowiązków

Zachęcamy do skorzystania ze scenariusza lekcji i wzoru ankiety w załączniku 1 i 2.

6. Uporządkowanie i podsumowanie wyników różnych metod diagnozy

Jeśli zastosujemy kilka metod diagnostycznych, w których weźmie udział kilkaset osób, materiału może być naprawdę dużo. Do tego stopnia, że członkowie zespołu mogą się poczuć przytłoczeni. Pora się zastanowić, jak uporządkować wyniki, i czy jest jakiś klucz w odpowiedziach.

- Czy da się podzielić odpowiedzi na pytania otwarte na jakieś kategorie np. przestrzeń szkoły, wyżywienie, relacje między uczniami, proces nauczania?
- Czy jakiś obszar był wymieniany szczególnie często?
- Czy uczniowie wymieniali go w kontekście tego, co działa dobrze, czy zgłaszali uwagi?

- Czy widzimy jakąś regularność, np. pewne problemy zgłaszają uczniowie określonych roczników, określonych specjalizacji albo uczący się w określonych salach, miejscach w szkole?
- Czy uczennice zgłaszają te same trudności i potrzeby, co ich koledzy?
- Czy z odpowiedzi rozumiemy, na czym konkretnie polega problem, czy też odpowiedzi to pewne hasła, skróty myślowe, które można różnie rozumieć?

Zapewne analizę odpowiedzi z pytań zamkniętych ułatwi przeliczenie ich na procenty i stworzenie z nich wykresów. Jeśli korzystamy z formularza internetowego, uzyskanie ich w takiej formie nie powinno to być trudne. Jeśli kiedyś w szkole już badano potrzeby uczniów, może warto porównać nowe i stare dane.

W projekcie „Szkoła samorządności uczniowskiej” poprosiliśmy szkoły o krótkie sprawozdanie, które zbiera wyniki diagnozy w jednym dokumencie (załącznik nr 3).

7. Prezentacja wyników

Kiedy już mamy uporządkowane wyniki diagnozy, warto wrócić z informacją zwrotną do wszystkich, których zawiadamialiśmy o prowadzeniu diagnozy w szkole – do dyrekcji, do rady pedagogicznej, rady rodziców oraz oczywiście uczniów i uczennic. Jeśli uczniowie odpowiedzą na zaproszenie i wezmą udział w takiej szczerzej „rozmowie” na temat tego, co działa i nie działa w szkole, to zespół koordynujący diagnozę powinien dołożyć wszelkich starań, żeby młodzi dostali informacje o wnioskach z diagnozy i co dalej.

Zespół koordynujący powinien ponownie napisać/spotkać się z dyrekcją, radą rodziców, zrobić krótką prezentację radzie pedagogicznej i uczniom (tym ostatnim na apelu, na tablicy SU w widocznym miejscu albo na szkolnym profilu). Pochwalcie się tym, co uznacie za sukces np. że w diagnozie wzięła udział połowa uczniów szkoły czy większość klas. Cieszcie się wspólnie z tego, co dobrze działa w Waszej szkole!

8. Ewaluacja i refleksja co dalej?

Na koniec warto też podsumować cały proces w zespole koordynującym. Jeśli proces diagnozy uważacie za udany, dajcie sobie chwilę na świętowanie tego sukcesu.

Na spotkaniu zespołu zastanówcie się:

- czy wszystko udało się tak, jak zaplanowaliśmy?;
- gdzie były największe trudności, co można by zrobić lepiej/inaczej następnym razem?;
- co was zaskoczyło?;
- co zadziało, z czego jesteśmy dumni?;
- czego się nauczyliśmy?

Jeśli wcześniej nie podjęliście decyzji, co dalej po diagnozie, teraz pora się nad tym zastanowić. W projekcie „Szkoła samorządności uczniowskiej” materiał z diagnozy był wykorzystywany do przeprowadzenia ogólnoszkolnej debaty metodą World Café – zespół wybierał do dyskusji określone obszary, które wybiły się w trakcie diagnozy, żeby z jednej strony pogłębić pierwsze wnioski, a z drugiej poszukać już potencjalnych rozwiązań dla sygnalizowanych wyzwań. W takiej debacie mogą wziąć udział uczniowie, można też do niej zaprosić przedstawicieli rodziców i nauczycieli/dyrekcji.

Dodatek

Jeśli chcecie, może przeprowadzić w swojej szkole analizę stanu samorządności w gronie reprezentacji SU, którą znajdziecie w załączniku nr 4. Pozwoli Wam sprawdzić, w którym miejscu jesteście.



Czas: 45 minut



Cele lekcji, czyli po zajęciach osoba ucząca się:

- wie, jakie jest podstawowe zadanie samorządu uczniowskiego;
- diagnozuje przykładowe problemy i potrzeby w swojej społeczności szkolnej, co jest wstępem do podjęcia działań na rzecz ich rozwiązania/zaspokojenia;
- ma doświadczenie prowadzenia dialogu w kwestiach spornych z szacunkiem dla innych, w tym krytycznego odnoszenia się do informacji na temat problemów i potrzeb uczniów i uczennic oraz argumentowania w dyskusji, żeby poprzeć opinię swoją lub opinię kolegów.



Metody pracy

Rozmowa kierowana, burza mózgów, dyskusja



Formy pracy

Indywidualna, grupowa, zbiorowa



Potrzebne materiały

- co najmniej 2 kartki papieru A4 dla każdej z grup;
- coś do pisania dla każdej grupy.

**Faza
wstępna
5 MINUT**

Poinformujcie uczniów i uczennice, że:

- celem lekcji jest zebranie opinii i wniosków uczniów i uczennic na temat szkoły. Na tej podstawie będzie można stworzyć listę spraw ważnych dla młodych; spraw, które powinny się w szkole zmienić (możecie doprecyzować Wasze plany związane z diagnozą);
- jeśli uczniowie i uczennice poważnie potraktują to zaproszenie do podzielenia się własnymi opiniami, będzie to argument, żeby w szkole częściej/regularnie dawać im okazje do wypowiadania się na szkolne sprawy;
- lekcja ta ma na celu realizację ważnego prawa uczniów, zapisanego w ustawie Prawo oświatowe. W artykule 85 czytamy, że **samorząd może przedstawiać radzie szkoły, radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły**. Ważne, żebyście prowadząc lekcje przywołali ten zapis ustawowy.

PODSUMUJCIE:

W naszej szkole chcemy dać młodym osobom wpływ na to, czym się zajmuje samorząd uczniowski i na diagnozę spraw najważniejszych dla uczniów i uczennic.

**Faza
realizacyjna**
35 MINUT

Podzielcie uczniów na 4-osobowe grupy (można wymieszać uczniów poprzez odliczenie np. do 5, jeśli mamy około 20 osób). Zaproście uczniów, by wygodnie siedli w tych nowo sformowanych grupach przy wybranych stolikach.

- Rozdajcie każdej grupie kartkę A4 i poproście uczniów, by wymienili i zapisali odpowiedzi na pytanie „**Co się Wam podoba w naszej szkole?**” (warto pytanie zapisać na tablicy). Dajcie uczniom 10 minut na wypisanie jak największej liczby kwestii. Następnie poproście przedstawicieli grup, żeby odczytali, co im się podoba w szkole!
- Rozdajcie każdej grupie kolejną kartkę A4 i poproście uczniów, by wymienili i zapisali odpowiedzi na pytanie „**Co chcielibyście ulepszyć w naszej szkole?**” (warto pytanie zapisać na tablicy). Dajcie uczniom 10 minut na wypisanie jak największej liczby kwestii. Następnie poproście przedstawicieli grup, żeby odczytali, co chcieliby ulepszyć w szkole!

Zapytajcie uczniów, czy chcieliby się dodatkowo odnieść do tego, co padło. Uwaga: jeśli będzie dyskusja – to świetnie; postarajcie się notować wrażenia, opinie. Dzięki temu będziecie lepiej rozumieć, co stoi za poszczególnymi stanowiskami.

Zakończenie
5 MINUT

- Podziękujcie za podzielenie się opiniami i pomysłami!
- Przypomnijcie, że reprezentacja samorządu uczniowskiego jest właśnie od tego, żeby zbierać potrzeby i opinie oraz przekazywać je dalej – do osób dorosłych, od których zależy zmiana.
- Zachęćcie do śledzenia na bieżąco działania Waszego szkolnego SU i do zapoznania się z wynikami diagnozy!

Dzięki temu działaniu szkoła powinna funkcjonować w sposób przyjaźniejszy dla młodych ludzi.

Powyższy pomysł na prostą diagnozę w klasach jest próbą odpowiedzi na powszechną bolączkę. Taką mianowicie, że działania samorządu uczniowskiego nie są uzgadniane z uczniami i nie odpowiadają na ich potrzeby. W efekcie mamy do czynienia z „alienacją” reprezentacji SU od reszty uczniów. To daje większości młodych przykre poczucie, że reprezentacji SU nie działa w ich imieniu. A ten prosty pomysł włącza w refleksję WSZYSTKICH i zachęca do zgłaszania opinii we wszystkich sprawach szkoły.

Chcemy dowiedzieć się, co działa w naszej szkole, a co warto zmienić lub poprawić. Twoja opinia pomoże samorządowi uczniowskiemu działać skuteczniej. Ankieta jest **anonimowa**, więc odpowiadaj szczerze!

Część 1. O Tobie (ogólnie)

1. Twój rocznik:
2. Jak ogólnie oceniasz atmosferę w szkole?
 - ☐ bardzo dobra
 - ☐ raczej dobra
 - ☐ średnia
 - ☐ raczej zła
 - ☐ bardzo zła

Napisz krótko, czemu tak uważasz?

Część 2. Co działa dobrze?

3. Co Twoim zdaniem **dobrze funkcjonuje** w naszej szkole? Np. nauczyciele, zajęcia dodatkowe, stołówka, relacje między uczniami, samorząd itp.

4. Czy lubisz przychodzić do szkoły? Co **sprawia, że lubisz tu przychodzić**?

Część 3. Co można poprawić?

5. Co w naszej szkole **nie działa tak, jak powinno?**

6. Jakie **zmiany** chciał(a)byś zobaczyć w szkole?

7. Czy masz pomysł na **nowe inicjatywy, akcje lub wydarzenia** organizowane przez samorząd uczniowski?

Część 4. Twoje pomysły i potrzeby

8. Czego **potrzebujesz**, żeby lepiej się czuć i uczyć w naszej szkole?

9. Jakie **tematy, problemy lub sprawy** powinien poruszyć samorząd uczniowski w tym roku?

10. Czy chciał(a)byś w jakiś sposób **zaangażować się** w działania samorządu (np. pomagając przy wydarzeniach, zgłaszając pomysły itp.)?

☐ tak

☐ nie

☐ może, zależy od tematu

Na koniec

11. Czy chcesz dodać coś od siebie?

Dziękujemy za udział!

Każda odpowiedź jest ważna i pomoże nam stworzyć szkołę, w której lepiej się uczy, działa i spędza czas.

LEKCJE O DIAGNOZIE

Które klasy zrealizowały lekcje? Wymieńcie je:

Podajcie liczbę uczniów uczestniczących w lekcjach

Uzyskane odpowiedzi:

- Co najbardziej lubią uczniowie i uczennice w Waszej szkole?
[wypiszcie tematy i najlepiej częstotliwość odpowiedzi]

- Co chcieliby zmienić?
[wypiszcie tematy i najlepiej częstotliwość odpowiedzi]

➔ **Otwarte spotkanie SU**

Kiedy się odbyło?

Ile osób wzięło udział?

Wnioski ze spotkania:

➔ **Ankieta**

O co pytaliście w ankiecie?

Główne wyniki ankiety:

- Liczba wypełnionych ankiet:

Jak przeprowadzono ankietę? (np. online, ankiety papierowe)

Ile dni uczniowie mieli na udział w ankiecie?

- ➔ **Czy wykorzystaliście jeszcze inne metody diagnozy? Jeśli tak to opiszcie je! Jakie wnioski i opinie pojawiły się dzięki tym metodom?**

PYTANIE	JAK JEST OBECNIE?	CO MOŻNA ULEPSZYĆ?
➔ REGULAMIN SU Czy macie regulamin SU?		
Gdzie można się z nim zapoznać?		
Kto, kiedy i w jaki sposób go opracował?		
Kiedy uczniowie i uczennice głosowali nad jego przyjęciem?		
Ilu uczniów i uczennic wzięło udział w tym głosowaniu?		
Czy regulamin pomaga Wam w codziennych działaniach? W jaki sposób korzystacie z niego na co dzień?		

➔ OPIEKUN SU

Kto wybrał opiekuna SU?

Jaki był udział uczniów i uczennic w decyzji o tym, który nauczyciel będzie pełnił tę funkcję?

Gdzie opisane są zasady wyboru opiekuna SU?

➔ REPREZENTACJA SU

Jaka jest struktura reprezentacji SU?

W jaki sposób została wybrana reprezentacja? Jeśli w wyborach, to jak one przebiegały. Ile osób głosowało i w jaki sposób?

➔ **SPOSÓB PRACY
REPREZENTACJI SU**

Jak często spotyka się reprezentacja?

Ile osób jest zaangażowanych w pracę reprezentacji SU?

Gdzie spotyka się reprezentacja SU?

Czy są grupy zadaniowe?
Jeśli tak to jakie?

Jak reprezentacja SU wyznacza swoje cele?

Jak reprezentacja SU tworzy swój plan pracy?

➔ SAMORZĄDY KLASOWE

Jak reprezentacja SU współpracuje z samorządami klasowym?

Jakie działania podejmują samorzady klasowe? Podajcie 5 przykładów z tego roku szkolnego.

➔ DIAGNOZA POTRZEB UCZNIÓW I UCZENNIC

Czy prowadzicie diagnozę potrzeb uczniów i uczennic w Waszej szkole?

Jeśli tak to jak często?

W jakich formach?

W jaki sposób uczniowie mogą zgłosić do reprezentacji SU swój problem?

Podajcie przykłady 5 spraw, z jakimi w tym roku szkolnym zwrócili się uczniowie.

➔ **NA JAKIE DECYZJE SU MA WPŁYW?**

Na jakie decyzje dotyczące organizacji pracy szkoły ma wpływ SU?

Na jakie decyzje dotyczące edukacji ma wpływ SU?

Na jakie decyzje dotyczące przestrzeni szkoły ma wpływ SU?

➔ **JAKIE ODDOLNE DZIAŁANIA ZREALIZOWAŁ SU W TYM ROKU SZKOLNYM?**

Podajcie przykłady 4 działań, jakie podjął SU?

Komu SU zgłasza pomysły i od kogo zależy zgoda na przeprowadzenie tych działań?

Czyje były to pomysły?

W jaki sposób SU otrzymuje wsparcie ze strony szkoły?

➔ **INTEGRACJA GRUPY/
REPREZENTACJI SU**

W jaki sposób członkowie reprezentacji SU poznali się?

W jaki sposób nastąpiła integracja reprezentacji SU?

Czy w trakcie spotkań reprezentacji SU pogłębiacie integrację?
W jaki sposób?



Fundacja Civis Polonus - Dobre praktyki SU - Diagnoza potrzeb i problemów uczniów i uczennic XV LO z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Narcyzy Żmichowskiej w Warszawie



Fundacja Civis Polonus - Dobre praktyki SU - Diagnoza potrzeb i problemów uczniów i uczennic w IV LO im. Adama Mickiewicza w Warszawie"



Fundacja Civis Polonus - Dobre praktyki SU - Debata stolikowa World Café na temat szkolnych problemów w CLXVI Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Sportowymi w Warszawie



Fundacja Civis Polonus - Dobre praktyki SU - Debata stolikowa World Café na temat szkolnych potrzeb i problemów w IV LO im. Adama Mickiewicza w Warszawie



Fundacja Civis Polonus - Dobre praktyki SU - Debata stolikowa World Café na temat szkolnych problemów w Zespole Szkół Licealnych i Technicznych nr 1 w Warszawie



Fundacja Civis Polonus - Narady szkolne - wypracowanie rekomendacji celem rozwiązania istotnej sprawy



Inne publikacje Fundacji znajdziesz na
<https://civispolonus.org.pl/materialy>

O FUNDACJI CIVIS POLONUS

Nasza misja

Jesteśmy niezależną organizacją społeczną. Od 2004 roku naszą misją jest rozwijanie kompetencji obywatelskich pozwalających każdej osobie – niezależnie od wieku, miejsca zamieszkania czy zasobów – na aktywne uczestniczenie w życiu publicznym. Wierzymy w społeczną zmianę z Twoim udziałem.

Co robimy?

Naszą misję realizujemy przede wszystkim poprzez kształtowanie młodych liderów, wspieranie i animowanie młodzieżowych rad oraz współpracę i dialog z przedstawicielami administracji publicznej, nauczycielami i pracownikami instytucji kultury oraz organizacjami pozarządowymi.

Szkolimy młodzież oraz dorosłych pracujących z młodzieżą w zakresie aktywizacji obywatelskiej, demokracji i samorządności. Chętnie dzielimy się naszą wiedzą i doświadczeniem podczas licznych szkoleń, warsztatów i konferencji. Korzystamy ze sprawdzonych metod i dbamy o upowszechnianie najwyższych standardów działań.

KONTAKT

fundacja@civispolonus.org.pl
<https://www.facebook.com/fundacjacivis/>
<https://civispolonus.org.pl/>
<https://civispolonus.org.pl/materialy>

AUTORKI: Olga Napiontek, Joanna Różycka-Thiriet, Joanna Hoffman

ILUSTRACJE, SKŁAD:  RZECZYOBRAZKOWE